

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) เป็นโครงการที่กรมการศึกษาค้นคว้าได้จัดดำเนินการขึ้นตามวิทยาลัยครูต่าง ๆ ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2527 จนถึงปัจจุบัน เพื่อช่วยสนับสนุนให้บุคลากรประจำการได้มีโอกาสเพิ่มพูนสมรรถภาพด้านการทำงานและคุณวุฒิ ซึ่งโครงการนี้เพิ่งเปิดดำเนินการสำหรับบุคลากรสาขาวิชาการจัดการทั่วไป จนมีผู้สำเร็จการศึกษาไปเป็นจำนวนมาก การดำเนินงานเท่าที่ผ่านมาย่อมมีปัญหาและอุปสรรคอีกมาก โดยเฉพาะด้านหลักสูตรและประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการเรียนการสอนไปแล้ว สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่ต้องการคำตอบ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาและเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการจัดการทั่วไป อันจะได้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่สทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้คือ

1. เพื่อศึกษาสภาพการทำงานของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการจัดการทั่วไป สำหรับบุคลากรประจำการของสทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ และการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา และหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการของสทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการของสทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 2 ฉบับ คือ สำหรับ ผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ ปีการศึกษา 2530-2531 และสำหรับ ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ เพื่อให้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว จากนั้นผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามถึงผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ ตามลำดับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากผู้เรียนร้อยละ 99.5 จากผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 91.93 และผู้บังคับบัญชาร้อยละ 91.93

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) การจัดลำดับตามความถี่และความสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพการทำงานของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ ส่วนใหญ่กำลังเรียนและจบการศึกษามาจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาร้อยละ 37.31 รองลงมาคือ วิทยาลัยครูพระนครร้อยละ 22.52 มีจำนวนน้อยที่สุดที่อยู่ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต ร้อยละ 18.76 มีวุฒิเดิมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมากที่สุด ร้อยละ 53.0 รองลงมา มีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ร้อยละ 33.1 และมีวุฒิปริญญาตรีเป็นส่วนน้อย ร้อยละ 1.3 ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 54.5 รองลงมาเป็น พนักงานหรือลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 27.6 และน้อยที่สุดมีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 17.9 รองลงมาเป็นหัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับต้น ร้อยละ 15.0 เป็นผู้บริหารระดับสูงน้อยที่สุด ร้อยละ 0.4 ซึ่งส่วนมากมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 6 ปี ร้อยละ 35.5 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี ร้อยละ 33.1 มีประสบการณ์การทำงานไม่ถึง 1 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 15.5

และผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ไม่เคยเปลี่ยนงานมากที่สุด ร้อยละ 38.6 รองลงมาเคยเปลี่ยนงาน 1 ครั้ง ร้อยละ 30.5 และเคยเปลี่ยนงานมากกว่า 3 ครั้ง มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 11.5 สาเหตุที่เปลี่ยนงานเนื่องจากได้งานที่ดีกว่าเดิม ร้อยละ 36.4 ได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นร้อยละ 35.7 และได้งานใหม่ตรงกับสาขาวิชาที่ได้เรียนในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 5.1 ตามลำดับ สำหรับสาขาวิชาที่เรียนในระดับปริญญาตรี ค่อนข้างตรงกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันมากที่สุด ร้อยละ 44.59 ตรงกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 22.30 และมีเพียงส่วนน้อย ที่ค่อนข้างไม่ตรงกับงานที่ทำ ร้อยละ 12.36 ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการทำงาน คือ รายได้น้อย ร้อยละ 26.3 ภาระงานมากเกินไป ร้อยละ 22.4 ความรู้ความสามารถของตนเอง ร้อยละ 20.0 กับผู้บังคับบัญชา ร้อยละ 19.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร การจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการต่อการปฏิบัติงาน

1. ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดและจำแนกตามลักษณะหน่วยงาน (รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน) มีความเห็นว่าหลักสูตรการจัดการทั่วไปที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานได้มาก ได้แก่ เนื้อหาวิชาเลือกเสรี ($\bar{X} = 2.83$) ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.70$) เนื้อหาวิชาแกนพื้นฐาน เนื้อหาวิชาเอก และเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ ($\bar{X} = 2.68, 2.61$) ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้ส่วนมาก ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชาเลือกเอก และการจัดหลักสูตรโดยทั่วไปอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.43, 2.42$) ส่วนด้านต่อไปได้แก่ด้านการเรียนการสอน คือ ประสิทธิภาพในฐานะนักวิชาการในสาขาวิชาที่สอน การเตรียมและการวางแผนการสอนตลอดภาคการศึกษา ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การชี้แนะแนวทางในการเรียน และการชี้แนะคำปรึกษา ๗ ประกอบการเรียน ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับ การนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน สรุปผลได้ดังนี้

ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดและจำแนกตามลักษณะหน่วยงาน (รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน) มีความเห็นว่า การนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก ได้แก่ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป คือ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ($\bar{X} = 2.90$) ซึ่งผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานของรัฐบาลวิสาหกิจ และเอกชน สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ($\bar{X} = 2.89$) ซึ่งผู้เรียนจากหน่วยงานของรัฐบาลสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 2.83$) และกลุ่มวิชาคณิตวิทยาและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 2.59$) ตามลำดับ

ในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ได้แก่ วิชาการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 2.90$) ซึ่งผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานของรัฐบาลสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้มาก วิชาการพัฒนาองค์การ และการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 2.94$) ซึ่งผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานรัฐบาลวิสาหกิจสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก และวิชาการบัญชีบริหาร ($\bar{X} = 3.04$) ซึ่งผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานเอกชนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก ในกลุ่มวิชาเลือกของวิชาเอก ได้แก่ รายวิชาการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.14$) ซึ่งผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานรัฐบาลสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก รายวิชาคอมพิวเตอร์ ($\bar{x} = 3.10$) ซึ่งผู้และผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานของรัฐบาลวิสาหกิจสามารถนำไปใช้ได้มาก และรายวิชาบัญชีบริหารและการบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 3.04$) หน่วยงานเอกชนสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้มาก

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการปรับปรุงเนื้อหาวิชาของหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ สรุปผลได้ดังนี้

ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าควรปรับปรุงหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ ร้อยละ 95.9 โดยเห็นว่าควรปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยขึ้น ร้อยละ 89.8
- ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ด้านการฝึกฝนปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ร้อยละ 84.8
- ควรปรับปรุงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยมุ่งผลิตผู้เชี่ยวชาญทางด้านจัดการ

ทั่วไปและบริหารธุรกิจโดยตรง ร้อยละ 65.1

- ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยขึ้นในส่วนของเนื้อหาวิชาเอก ร้อยละ 65.0
- ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีวิชาเลือกทางการบริหารให้มากขึ้นกว่าเดิม ร้อยละ

58.1

- ควรเปิดวิชาให้เลือกเรียนได้ตามความสนใจ เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ร้อยละ 57.0

- ควร เพิ่ม รายวิชาบังคับ เกี่ยวกับการจัดการทั่วไป เพื่อให้ได้ความรู้ลึกซึ้งกว้างขวาง

ตรงสาขาวิชา ร้อยละ 54.1

- ควรเพิ่มรายวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการ

ปฏิบัติงาน ร้อยละ 52.8

2. ความคิดเห็นของผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนของหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ สรุปลงเป็นดังนี้

ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดและจำแนกตามวิทยาลัยครู 4 แห่ง

(วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูพระนคร) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน คือ ปรับปรุงด้านการบริการและสวัสดิการของวิทยาลัยครูมากที่สุด ร้อยละ 75.9 รองลงมาคือ ปรับปรุงวิธีการสอนของอาจารย์ ร้อย 60.9 ซึ่งผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาและสวนสุนันทามีความเห็นว่าการปรับปรุงด้านบริการสวัสดิการของวิทยาลัย และด้านวิธีสอน วิทยาลัยครูสวนดุสิตมีความต้องการปรับปรุงด้านบริการสวัสดิการและการวัดผลประเมินผล ส่วนวิทยาลัยครูพระนครมีความต้องการปรับปรุงด้านบริการสวัสดิการและแหล่งค้นคว้าเอกสารตำราทางวิชาการ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ

การศึกษาและหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ

1. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงาน การปฏิบัติงาน และคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สำเร็จการศึกษา สรุปลงเป็นดังนี้

ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด และจำแนกตามหน่วยงาน (รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน การปฏิบัติงานและคุณสมบัติ

เฉพาะตัวของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ในด้านการบริหารงาน ได้แก่ สัมพันธภาพในการทำงาน ($\bar{X}=3.16$) การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X}=3.05$) และการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจ ($\bar{X}=2.67$) ส่วนการกำหนดแผนงานอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}=2.49$)

ในด้านการปฏิบัติงานได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีทั้งหมด ได้แก่ ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ($\bar{X}=3.23$) ปริมาณงานตามภาระหน้าที่และที่มอบหมาย ($\bar{X}=3.19$) คุณภาพงาน ($\bar{X}=3.04$) และความรู้ความสามารถ งานในหน้าที่ และเกี่ยวข้อง และความรู้พิเศษอื่น ๆ ($\bar{X}=2.98$)

ในด้านคุณสมบัติเฉพาะตัว ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีทั้งหมด ได้แก่ การพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=3.56$) การอุทิศตนในการทำงาน ($\bar{X}=3.45$) ความเป็นผู้นำ ($\bar{X}=2.92$) และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่และปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=2.60$)

2. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการอบรมหลักสูตรการจัดการทั่วไป เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตามลำดับความสำคัญสรุปผลได้ดังนี้

อันดับ	1	ด้านการจัดการ	= 106 (46.49%)
อันดับ	2	ด้านคอมพิวเตอร์	= 70 (30.70%)
อันดับ	3	ด้านธุรกิจ	= 65 (28.51%)
อันดับ	4	ด้านการตลาด	= 47 (20.61%)
อันดับ	5	ด้านการปกครอง	= 46 (20.18%)
อันดับ	6	ด้านการพูดต่อหน้าชุมชน	= 42 (18.42%)
อันดับ	7	ด้านบุคลิกภาพ	= 39 (17.11%)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านสภาพการทำงานของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาที่กำลังเรียนและจบการศึกษามาจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยามากที่สุด ร้อยละ 37.31 เนื่องจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเปิดสอนหลักสูตรการจัดการทั่วไป สำหรับบุคลากรประจำการเป็นแห่งแรก ในปี พ.ศ. 2528 ส่วนวิทยาลัยครูสวนสุนันทา สวนดุสิต และพระนคร เปิดสอนในปี พ.ศ. 2529 จากการ

เปิดสอนก่อนจึงทำให้วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความพร้อมในด้านการเรียนการสอนมากกว่าวิทยาลัยครูอื่น ๆ ทั้งในด้านสถานที่ และอาจารย์ผู้สอน

ในด้านการประกอบอาชีพ พบว่า ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเป็นข้าราชการมากที่สุด ร้อยละ 54.5 การที่ข้าราชการมาเรียนเป็นส่วนมาก เนื่องจากสามารถนำวุฒิไปปรับวุฒิ และขึ้นเงินเดือนในหน่วยงานได้ เป็นการเพิ่มพูนวิทยฐานะให้ก้าวหน้าขึ้น รองลงมา คือ กลุ่มที่มีอาชีพเป็นลูกจ้างในหน่วยงาน เอกชนและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งกลุ่มผู้เรียนทั้ง 2 อาชีพนี้ จะศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการทำงาน และไม่มีผลในการปรับวุฒิแต่อย่างใด ส่วนตำแหน่งในหน่วยงาน เป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมากที่สุด ร้อยละ 74.0 ระดับผู้บริหารมีเพียงส่วนน้อย ประกอบกับมีวุฒิระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค เป็นส่วนมาก ซึ่งจัดว่าทั้งตำแหน่งหน้าที่การงานและวุฒิเดิมยังอยู่ในระดับต่ำ เพราะฉะนั้นบุคคลกลุ่มนี้จึง เป็นกลุ่มที่พยายามหาโอกาสศึกษาเล่าเรียน เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะและความรู้ และจะใช้เวลายากนอกเวลาทำงานในการศึกษาเพื่อไม่ให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อการทำงาน และขึ้นเงินเดือน จากผลการวิจัยที่กล่าวมาจะพบว่า ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะดังกล่าวจัดเข้าสำหรับบุคลากรประจำการสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ (Input) มีอาชีพตำแหน่งงานและวุฒิเดิมหลากหลาย ย่อมก่อให้เกิดความแตกต่างของผู้เข้าเรียนในการเลือกเรียนรายวิชาที่จะสนองตอบต่อความต้องการไปใช้ในการทำงาน และสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตตามระดับวุฒิเดิมที่ควรจะเป็น

ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาไม่เคยเปลี่ยนงานมากที่สุด ร้อยละ 38.6 รองลงมาเคยเปลี่ยนงาน 1 ครั้ง ร้อยละ 30.5 สาเหตุของการเปลี่ยนงานเนื่องจากได้งานที่ดีกว่าเดิมและเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น จะพบว่าด้านการเปลี่ยนแปลงงานมีเพียงร้อยละ 30.5 ยังไม่เกิน ร้อยละ 50 แสดงว่าความก้าวหน้าในด้านการทำงานยังมีน้อย และยังพบว่าผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีอุปสรรคที่สำคัญในการทำงาน คือ มีรายได้น้อย เนื่องจากตำแหน่งหน้าที่การงานไม่สูงขึ้น และยังคงใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ภาระงานมากเกินไป เนื่องจากผู้เรียนจะต้องทำงานให้เต็มที่ และใช้เวลาที่เหลือในตอนเลิกงานและวันเสาร์-อาทิตย์ สำหรับการศึกษาล่าเรียน เพราะฉะนั้นผู้เรียนจะทำงานในหน้าที่พร้อมกับการศึกษาค้นคว้า และทำรายงานในวิชาการต่าง ๆ ประกอบการศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องติดตามแก้ไขกันไป

2. ความเหมาะสมของหลักสูตร การจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ ต่อการปฏิบัติงานของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

2.1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด และจำแนกตามลักษณะหน่วยงาน เป็น 3 กลุ่ม (รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน) มีความเห็นว่า หลักสูตรที่มีความเหมาะสม ในการปฏิบัติงานมาก ได้แก่ เนื้อหาวิชาเลือกเสรี เนื่องจากเนื้อหาวิชาเลือกเสรีเป็น หมวดวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้อย่างอิสระตามความสนใจ โดยจะต้องไม่ซ้ำ กับวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว ในบางครั้งผู้เรียนอาจจะเลือกเรียนในวิชาที่คิดว่าง่าย อาจารย์ ไม่เข้มงวดในเรื่องคะแนน แต่ไม่เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน จะมีส่วนน้อยที่เลือกเรียน วิชาที่ยาก ๆ แต่มีประโยชน์มากกับการทำงาน เพราะฉะนั้นความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา เลือกเสรีจึงไม่ได้ให้ประโยชน์อย่างแท้จริงกับงานที่ทำ ถ้าผู้เรียนเลือกอย่างไรจุดมุ่งหมาย

อันดับสองได้แก่ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=2.68$)

สำหรับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารงาน การปฏิบัติงาน คุณสมบัติเฉพาะตัว คุณธรรมและจริยธรรม จัดว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่เขียนไว้อย่าง พร้อมสมบูรณ์ แต่การบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของผู้เรียนไม่ได้อยู่ที่ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย หากแต่เกิดจากระบบการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน ตลอดจนหลักสูตรที่ดีด้วย ส่วนความเหมาะสมของหลักสูตรในการปฏิบัติงานด้านต่อไปได้แก่ เนื้อหาวิชาแกนพื้นฐาน เนื้อหาวิชาเอก และเนื้อหาวิชาวิทยาการจัดการ เนื่องจากการจัดเนื้อหาวิชาดังกล่าว มีเนื้อหาที่ครอบคลุมครบถ้วนตามการผลิตนักวิชาชีพด้านการจัดการทั่วไป ซึ่งเทียบได้กับเนื้อหา วิชาของสถาบันอื่น ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ดูรายละเอียดในบทที่ 2) จึงจัดว่ามีความเหมาะสมมาก แต่ปรากฏว่า มีกลุ่มวิชาที่มีเนื้อหาเหมาะสมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้ ได้แก่ กลุ่มวิชาเลือกของ วิชาเอก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยครูไม่มีความพร้อมในการเปิดสอนวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มรายวิชาเลือกของวิชาเอกได้ทั้งหมด ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรายวิชาเลือกตามตาราง ที่ทางวิทยาลัยสามารถเปิดสอน กลุ่มวิชาเลือกของวิชาเอกจึงไม่สนองตามความต้องการของ ผู้เรียน

2.2 ในด้านการนำความรู้และประโยชน์ที่ได้จากการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานของ

รัฐบาลมีความเห็นว่า หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ (วิชามนุษยสัมพันธ์ วัฒนธรรมไทย ปรัชญาเบื้องต้น ตรีภพวิทยาทั่วไป ท้องสมุทและการศึกษาค้นคว้าจิตวิทยาทั่วไป สุนทรียะทางทัศนศิลป์ สังคีตนิยม จริยธรรมกับชีวิต และพุทธศาสนา) เนื่องจากลักษณะเนื้อหาวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ จะเป็น เรื่องการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมความมีมนุษยสัมพันธ์ และความเข้าใจในบุคคลอื่น เพื่อให้บรรลุผลการทำงานที่จะต้องมีการติดต่อกับระดับผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงานและเนื้อหาวิชาความรู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิชาการที่สามารถนำไปใช้ในหน่วยงานทางราชการได้มาก แต่ทางผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา จากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และเอกชนมีความเห็นว่า กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร (การใช้ภาษา วาทการ ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร การอ่านทั่วไป Foundation English 1,2,3,4 และ Reading in English For General Purpose) เนื่องจากผู้เรียนจากหน่วยงานทั้งสองจะใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในการติดต่อกับบุคคลภายนอก และต้องการเพิ่มความรู้ที่มีประโยชน์ ต่อการปฏิบัติงานมากกว่า การเรียนรู้ในเรื่องของเนื้อหาวิชาที่เน้นทฤษฎีและแนวคิด

สำหรับหมวดวิชาเฉพาะด้าน ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในหน่วยงานรัฐบาล มีความเห็นว่า วิชาการบริหารงานบุคคล (การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน การสรรหาและบรรจุพนักงาน การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม) สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้มาก เนื่องจากลักษณะงานของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ธุรการในฝ่ายการเงิน การบัญชี พิมพ์ดีด และคอมพิวเตอร์ ในหน่วยงานของราชการ (จากหลักฐานการทำงานของหน่วยทะเบียนสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์) เพราะฉะนั้น การที่ได้มาศึกษาเพิ่มเติมในด้านการบริหารงานบุคคลจะช่วยให้เข้าใจระบบบริหารงานในหน่วยงานและเป็นประโยชน์ต่ออนาคตข้างหน้าเมื่อได้เลื่อนตำแหน่งทางการบริหารงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีลักษณะการทำงานในหน่วยงานเช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐบาล ส่วนความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยงานของเอกชน ซึ่งมีความหลากหลายของลักษณะงาน (ลักษณะงานของหน่วยงานเอกชน ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารงาน เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน บัญชี การตลาด การโฆษณา และด้านช่างต่าง ๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของธนาคาร) มีความเห็นว่า วิชาการบัญชีบริหาร สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้มาก จะเห็นว่าผู้เรียนที่ทำงานด้านการเงินการบัญชี และด้านธุรการอื่น ๆ ของหน่วยงานเอกชน จะต้องมีความรู้ด้านบัญชีเป็นอย่างดี ส่วนผู้เรียนที่ไม่ได้ทำงานด้านบัญชีก็มีความต้องการเรียนด้านวิชาบัญชีเช่นกัน เนื่องจากว่า ถ้าเป็นลูกจ้างของหน่วยงานเอกชน

แล้วมีความรู้ที่พิเศษด้านการบัญชีจะสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มากขึ้น ก่อให้เกิดความพึงพอใจกับผู้บังคับบัญชา และยังช่วยให้เกิดความมั่นคงในด้านอาชีพการงานได้ด้วย (จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนในหน่วยงานของเอกชน) จากผลการวิจัยในส่วนนี้จะพบว่า ผู้เรียนมาจากหน่วยงานที่แตกต่างกันย่อมมีผลต่อความต้องการในการศึกษาเนื้อหาวิชาที่แตกต่างกันตามความสำคัญที่จะนำไปใช้ในการทำงาน และยังพบอีกว่าผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากทุกหน่วยงาน มีความเห็นว่า วิชาคอมพิวเตอร์สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้มากเช่นกันที่เป็นเช่นนี้ เนื่องด้วยในปัจจุบันทุกหน่วยงานจะมีวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีสูงมาก โดยการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน ซึ่งถ้าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ จะช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานได้อย่างรวดเร็วมากสำหรับยุคสมัยนี้

3. ความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในด้านการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการของสภามหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์มีดังนี้

3.1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 95.9

มีความเห็นว่าสมควรปรับปรุงหลักสูตร อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรฉบับนี้ เพิ่งเริ่มใช้ ดังนั้นจึงน่าจะได้มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหลักสูตรในบางส่วนให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการไปใช้ในหน่วยงาน พัฒนาตัวผู้เรียนให้มากที่สุด ตลอดจนความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยียิ่งขึ้น เช่น ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยขึ้นในส่วนของวิชาเอก และวิทยาการจัดการ โดยเพิ่มวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์ บัญชี การบริหารงานบุคคล และภาษาอังกฤษ ในหลักสูตรให้มากขึ้น ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้เน้นด้านการฝึกฝนปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี จากผลการวิจัยนี้จะพบว่า ในหลักสูตรมีวิชาการฝึกงานการจัดการทั่วไป 2 ซึ่งจะเน้นการฝึกปฏิบัติงานให้กับนักศึกษา แต่ปรากฏว่าในบางวิทยาลัยครูมิได้มีการฝึกงานในวิชานี้ แต่ให้นักศึกษาทำรายงานหรือภาคินิพนธ์ ดังนั้น วิชาการฝึกงานการจัดการทั่วไป 2 จึงกลายเป็นวิชาที่เน้นเนื้อหาทฤษฎี ด้วยเหตุนี้ทางวิทยาลัยครูควรกำหนดให้วิชาการฝึกงานการจัดการทั่วไป 2 เป็นการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติ โดยการระบุให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติงานจากการทำงานในหน่วยงานของตนเอง เพื่อความสะดวกและเอื้อต่อผู้เรียนที่เป็นบุคลากรประจำการใช้เวลาเรียนนอกเวลาทำงาน แล้วมีการวัดและประเมินผลร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน และหัวหน้าหน่วยงานของผู้เรียน ส่วนการปรับปรุงในเรื่องต่อไป ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยมุ่งผลิตผู้เชี่ยวชาญทางด้านจัดการทั่วไปและบริหารธุรกิจโดยตรง

จากจุดมุ่งหมายที่จะผลิตผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ นั้นหมายถึงการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งในศาสตร์เฉพาะสาขาวิชา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในระดับปริญญาเอกมากกว่า แต่ในระดับปริญญาตรีนี้ควรจัดการเรียนการสอนให้สามารถเป็นนักปฏิบัติ (Practitioner) มีความรู้กว้างขวางในทุกสาขาวิชาที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เพราะฉะนั้นการกำหนดจุดมุ่งหมายไม่ควรตั้งไว้สูงเกินไปสำหรับระดับการเรียนรู้อันอยู่ในระดับปริญญาตรี ควรให้เหมาะสมกับการสร้างบุคลากรที่สามารถนำประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติไปจัดการกับงานของคนให้ดียิ่งขึ้น

3.2 ส่วนด้านการเรียนการสอนพบว่าผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษาในวิทยาลัยครูทั้ง 4 แห่ง (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูพระนคร) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรปรับปรุงด้านการบริการและสวัสดิการของวิทยาลัย ซึ่งพบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โสภณ กาญจนะ และทรงศักดิ์ พิริยะภฤต ซึ่งพบว่า ด้านการบริการและสวัสดิการควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ได้แก่ ระบบการลงทะเบียน ด้านข่าวสารประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงและไม่รวดเร็ว ควรเพิ่มน้ำดื่ม การทำความสะอาด ร้านอาหารควรมีหลายร้าน สวัสดิการด้านเอกสารประกอบการบรรยาย และต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบปะแนะนำนักศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ (โสภณ กาญจนะ , 2529 : จ และทรงศักดิ์ พิริยะภฤต, 2530 : ง) ซึ่งผู้บริหารควรจะตระหนักและพัฒนาด้านการบริการและสวัสดิการให้ดีขึ้น สำหรับรายการที่ควรปรับปรุงต่อไป ได้แก่ ด้านวิธีสอน ซึ่งพบว่าควรปรับปรุงในวิทยาลัยครูทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ ควรใช้วิธีสอนหลายรูปแบบ เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทมากขึ้น ได้เรียนรู้ทฤษฎีความรู้กับการปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้ควรสื่อให้ชัดเจนเข้าใจได้ดี มีอุปกรณ์ประกอบการสอนให้มากขึ้น จากผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับแนวความคิดของอาจารย์ผู้สอน (จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรการจัดการทั่วไป สำหรับบุคลากรประจำการ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ , มกราคม : 2532) สิ่งที่ต้องตระหนักอย่างมากในเรื่องการเรียนการสอนได้แก่ ควรมียุทธวิธีสอนที่แตกต่างจากการสอนนักศึกษาในภาคปกติและควรสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่จะนำไปพัฒนางานที่ทำได้มากขึ้น ซึ่งแนวความคิดนี้ควร เป็นจุดเน้นสำหรับอาจารย์ผู้สอนและข้อมูลจากผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาได้เสนอแนะไว้อีกประเด็นหนึ่งว่า ควรปรับปรุงการสอนแบบวิชาชีพครู ให้เป็นการสอนแบบวิชาชีพธุรกิจ เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรการจัดการทั่วไปได้พัฒนามาจากอาจารย์ผู้สอนในวิชาชีพครูมาก่อน ประสบการณ์ด้านการสอนในวิชาชีพธุรกิจยังไม่ค่อยมี จึงควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนให้มากขึ้น เพื่อให้อาจารย์ผู้สอน

สามารถนำความรู้ด้านวิธีสอนจากวิชาชีพครูมาประยุกต์ใช้กับการสอนเนื้อหาวิชาชีพธุรกิจได้เป็นอย่างดี

ส่วนรายการที่ควรปรับปรุงต่อนั้นจะพบว่าผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูทั้ง 4 แห่งมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความเห็นว่า ควรปรับปรุงการให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้ทราบข้อคิดเห็นของอาจารย์ต่องานที่นักศึกษาเสนอไป เนื่องจาก การที่นักศึกษาทำงานเสนออาจารย์ ก็มีความต้องการทราบว่าผลงานมีจุดดีจุดบกพร่องตรงไหน จะเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) ให้นักศึกษาได้ภาคภูมิใจในการทำงานได้ดี หรือจะได้แก้ไขข้อบกพร่องของงานได้ดีต่อไป สำหรับวิทยาลัยครูสวนสุนันทามีความเห็นว่าการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนของวิชาเอกการจัดการทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมาในเรื่องของระบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากเพิ่งเปิดสอนความพร้อมด้านการเรียนการสอนยังต้องพัฒนา และเพิ่มจำนวนอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์อย่างดีในการสอนมากขึ้น ในวิทยาลัยครูสวนดุสิตมีความเห็นว่าการปรับปรุงการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน และในวิทยาลัยครูพระนครมีความเห็นว่าการปรับปรุงแหล่งค้นคว้าเอกสารตำราทางวิชาการ เนื่องจากการเรียนรู้ในระบบภาคค่ำ สิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนมากที่สุดคือแหล่งค้นคว้า เอกสารตำราทางวิชาการ ควรจะมีการเปิดบริการอย่างทั่วถึง และจัดเอกสารวิชาการทางด้านสาขาวิชาการอื่น ๆ ไว้ให้มากพอกับจำนวนผู้เรียน จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าในแต่ละวิทยาลัยมีสภาพปัญหาที่ควรปรับปรุงแตกต่างกันไป การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงควรเป็นเรื่องของแต่ละวิทยาลัยที่จะต้องรับผิดชอบกันต่อไป

4. ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการจัดการทั่วไปสำหรับบุคลากรประจำการ

4.1 ในการประเมินความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด และจำแนกตามหน่วยงานรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน พบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถด้านการบริหารงานการปฏิบัติงาน และคุณสมบัติเฉพาะตัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ดังต่อไปนี้

ในด้านการบริหารงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถด้านการบริหารงานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับดีอันดับแรกได้แก่ สัมพันธภาพในด้าน

การทำงาน ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ดีมีประโยชน์ต่อการติดต่อประสานงานได้เป็นอย่างดี และด้านต่อไปได้แก่ มีการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางในการพัฒนาหน่วยงานได้มากยิ่งขึ้น สำหรับด้านการตัดสินใจแก้ปัญหา และการกำหนดแผนงานยังอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งเป็นประเด็นหลักของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อต้องการให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหา และกำหนดการวางแผนงานได้ดีมากขึ้น และพบว่า เป็นเนื้อหาวิชาในกลุ่มวิชาเอกและวิชาเลือกเอก เพราะฉะนั้นควรมีการ เน้นการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเอกและวิชาเลือกเอกให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานได้มากขึ้นกว่าเดิม

ในด้านการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ได้แก่ ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีการทำงานอยู่ในระดับดี และการใช้เวลาในการศึกษาภาค นอกเวลาหลักสูตรการจัดการทั่วไป ไม่ได้ทำให้หน้าที่การงานของผู้สำเร็จการศึกษามีข้อบกพร่อง แต่จะพยายามทำงานในหน้าที่ให้ได้อยู่เสมอมีคุณภาพมากขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้การศึกษาของตนต้องมึผลกระทบกระเทือนต่อการทำงาน และพบอีกว่าด้านปริมาณงานและคุณภาพงานอยู่ในระดับดี เช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าการศึกษาของบุคลากรประจำการ เป็นการสร้างความรับผิดชอบให้กับผู้สำเร็จการศึกษาได้มากขึ้น มีการกระตือรือร้นทำงานในหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บังคับบัญชาของตนและความมั่นคงทางอาชีพการงาน ส่วนความรู้พิเศษอื่น ๆ ยังอยู่ในระดับพอใช้ซึ่งเป็นความต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เพื่อนำไปเป็นประสบการณ์ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ต่อหน่วยงานหรือนำไปจัดการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะฉะนั้นจึงควรมีการเปิดวิชาเลือกให้กว้างขวางทันต่อการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการจัดการในงานอาชีพ และเน้นเนื้อหาวิชาเอกและวิชาเลือกให้แตกต่างจากความรู้เดิมที่มีอยู่

ในด้านคุณสมบัติเฉพาะตัว ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี ได้แก่ การพัฒนาตนเอง จะเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความต้องการการพัฒนาตนเองสูงมาก เพื่อนำความรู้มาเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเองและพัฒนาหน่วยงานให้มากขึ้น อันดับต่อไปได้แก่ การอุทิศตนในการทำงาน จากผลการวิจัยนี้แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษามีการเสียสละ ช่วยเหลือ ความรับผิดชอบสูง ความมีน้ำใจในการทำงาน ซึ่งเป็นประเด็นของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และปัญญาธรรมมากขึ้น เป็นข้อค้นพบที่แสดงให้เห็นว่าการ เรียนรู้วิชาพื้นฐานทั่วไปมีความสำคัญมากที่จะทำให้คนให้สมบูรณ์

มากขึ้น ส่วนคุณสมบัติเฉพาะตัวที่ยังจัดอยู่ในระดับพอใช้ ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่และปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่เกิดจากการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาเอก และวิชาเลือก ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ อาจารย์ผู้สอนที่เหมาะสม และมีความพร้อมมากกว่าที่เป็นอยู่ ถ้าทางวิทยาลัยครูสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพดีเลิศ ด้านการเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจัดว่าเป็นการประสบความสำเร็จอย่างสูงในการผลิตบัณฑิตด้านการจัดการ

4.2 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการเปิดอบรมหลักสูตรการจัดการทั่วไป เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีทั้งในัจจุบันและอนาคต ผลปรากฏว่าอันดับแรกได้แก่ ด้านการจัดการ เป็นรายวิชาที่เน้นในหลักสูตร อันดับสองได้แก่ ด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่า ในยุคปัจจุบัน นักการจัดการที่ดีจะต้องมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์มากพอสมควร เพื่อจัดการกับงานทุกหน่วยงานได้มากขึ้น อันดับต่อไปได้แก่ ด้านธุรกิจ ด้านการตลาด เป็นเนื้อหาวิชาชีพ ส่วนเนื้อหาวิชาด้านการปกครอง การพูดต่อหน้าชุมชน และบุคลิกภาพ ตามลำดับ เป็นด้านที่เกิดจากการเรียนรู้ ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป มีความสำคัญน้อยกว่าด้านวิชาชีพหรือวิชาเฉพาะด้าน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียนที่ต้องการเรียนรู้ โดยการเน้นวิชาชีพให้มากขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการทำงานได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อคณะวิชาวิทยาการจัดการของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

จากข้อค้นพบจากการวิจัย สรุปข้อเสนอแนะต่อคณะวิชาวิทยาการจัดการของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เพื่อปรับปรุงการบริหารและการจัดหลักสูตรการจัดการทั่วไป สำหรับบุคลากรประจำการ ดังนี้

1. ด้านเวลา ใช้วันธรรมดาตอนเย็น และวันหยุดราชการ ซึ่งเหมาะสมแล้วสำหรับการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่ทำงานแล้ว
2. ด้านหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคลากรประจำการ จากหน่วยงานของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติมีประสบการณ์ในการจัดการ การบริหารงาน คอมพิวเตอร์ โดยที่เพิ่มรายวิชาทางด้านนี้ให้มากขึ้นและควร

กำหนดรายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน หมวดวิชาเลือกเสรีให้เป็นเกณฑ์มาตรฐานว่า ผู้เรียน (Input) ที่มีวุฒิเดิม ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค อนุปริญญาหรือปริญญาตรี จะต้องเรียนจำนวนที่หน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา และเมื่อได้เข้ามาเรียนในโปรแกรมตามวุฒิเดิมแล้วก็ควรมีเสรีภาพในการเลือกเรียนวิชาเลือกได้กว้างขวางตรงตามสาขาวิชาที่ต้องการเรียน เพื่อนำไปใช้ตรงตามลักษณะงานที่ทำมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะมีลักษณะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการจัดการทั่วไปของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราชที่พิจารณาถึงวุฒิเดิมของผู้เข้าเรียนให้เรียนตามโปรแกรมที่วางไว้ ซึ่งมีความแตกต่างกันไป สำหรับแนวทางการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรการจัดการทั่วไปมีดังนี้

หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ควรเปิดโอกาสให้เลือกเรียนเนื้อหาวิชาจากกลุ่มวิชาต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในหน่วยงานได้มากขึ้นและเนื้อหาวิชาพื้นฐานทั่วไปยังคงบังคับให้เรียนวิชาที่จะช่วยพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ปัญญาธรรม เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีขึ้น

หมวดวิชาเฉพาะด้าน ปรับปรุงวิชาเอก และวิชาวิทยการจัดการให้ทันสมัย และฝึกปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ส่วนรายวิชาแกนพื้นฐานและวิชาเลือกของวิชาเอก ควรเปิดสอนให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความต้องการ สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ในการทำงานได้อย่างแท้จริง และการเปิดให้เลือกเรียนได้มากขึ้นจะช่วยลดความซ้ำซ้อนในวิชาที่เรียนมาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ได้อีกด้วย และควรเปิดสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น อาจจะระบุเป็นวิชาบังคับในวิชาเอก

หมวดวิชาเลือกเสรี เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้มากยิ่งขึ้น โดยการเพิ่มจำนวนหน่วยกิตให้มากขึ้นเป็น 5-6 หน่วยกิต เพื่อเพิ่มพูนความรู้พิเศษอื่น ๆ สามารถนำไปใช้ในหน่วยงานได้มากยิ่งขึ้น

ส่วนวิชาการฝึกงานการจัดการทั่วไป 2 ควรจะระบุว่าเป็นวิชาที่ให้ผู้เรียนฝึกฝนการปฏิบัติงาน ไม่ควรมีการให้ทำรายงานหรือภาคินิพนธ์ รูปแบบของการฝึกงานควรจะเอื้อต่อการเรียนการสอนระบบภาคนอกเวลาทำงาน โดยให้ผู้เรียนฝึกงานกับหน่วยงานของตัวเอง

แล้วอาจารย์ผู้สอนติดต่อกับหัวหน้าหน่วยงานเพื่อติดตามผลและประเมินผลการทำงานของ
ผู้เรียนร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความสะดวกต่อผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

3. อาจารย์ผู้สอน ควรพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการสอน
วิชาเอกการจัดการทั่วไปโดยตรง และเพิ่มจำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกการจัดการทั่วไป
ให้มากขึ้น ส่วนอาจารย์ผู้สอนหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป และวิชาแกนพื้นฐาน ซึ่งใช้อาจารย์ผู้สอน
ด้านวิชาการศึกษามีอยู่เดิม ควรจะมีการพัฒนาอบรมให้มีประสบการณ์ด้านการสอนวิชาชีพธุรกิจ
อย่างแท้จริง

อาจารย์ผู้สอนควรมีวิธีการสอนที่แตกต่างจาก วิธีการสอนนักศึกษาภาคปกติเนื่องจาก
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแตกต่างกัน สภาพของผู้เรียนแตกต่างกัน

4. ด้านการเรียนการสอน ควรเน้นวิธีการสอนในหลายรูปแบบและนำสื่อต่าง ๆ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงไปพร้อม ๆ
กับการศึกษาทางทฤษฎี เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตลอดจนเทคนิค และทักษะ
เป็นอย่างดี เพื่อที่สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้เหมาะสมตามสภาพของลักษณะงานที่ปฏิบัติ
ของตนต่อไป

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการวัดผล และการ
ประเมินผล มีการวัดผลหลายรูปแบบควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ เสนอวิธีการวัดผล
อาจารย์ควรมีความยุติธรรมในการวัดผล การวัดผลควรให้คะแนนจากงานหลายลักษณะ

6. ด้านแหล่งค้นคว้าเอกสารตำราต่าง ๆ ควรจะเพิ่มตำราเอกสารด้านการจัดการ
การบริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์ ให้มากขึ้น

7. ด้านการบริการและสวัสดิการ

ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ อย่างทั่วถึง
และรวดเร็ว ควรจัดตั้งชมรมการจัดการทั่วไป เพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารระหว่าง
ภาควิชากับผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ในวิชาชีพให้แก่ผู้สำเร็จการ
การศึกษา โดยการจัดทำจุลสารหรือวารสารของภาควิชา

ด้านการบริการของแผนกทะเบียน ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนให้ทำงาน
อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความสะดวกได้มากยิ่งขึ้น ควรมีการประเมินผลการทำงานของ
เจ้าหน้าที่แต่ละคน เพื่อให้การทำงานดีขึ้น

มีการบริการด้านน้ำดื่ม ทำความสะอาดห้องน้ำอย่างสม่ำเสมอ และมีการบริการ
การขายอาหารให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรมีการประเมินและติดตามผลโครงการจัดการศึกษาสาขาวิชาการจัดการทั่วไป
สำหรับบุคลากรประจำการ ในด้านสมรรถภาพของอาจารย์ผู้สอน งบประมาณที่ใช้ในการจัด
การศึกษา ทักษะ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้เรียน โดยการสัมภาษณ์ สังเกต เพื่อได้ข้อมูลที่ต้องการ
มากขึ้น ทั้งในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย